

Jakość Paliw w 2008 roku

4,2 proc. stacji skontrolowanych przez Inspekcję Handlową w 2008 roku sprzedawało benzynę i olej napędowy nie spełniające norm jakościowych – to o 2,5 proc. więcej niż rok wcześniej. W przypadku gazu LPG zastrzeżenia dotyczyły 5,8 proc. sprawdzonych placówek

[Warszawa, 6 lutego 2009 r.] Już drugi rok z rzędu inspektorzy Inspekcji Handlowej kontrolowali niemal wszystkie rodzaje paliw dostępne na rynku: olej napędowy, benzynę, gaz LPG, biopaliwa oraz lekki olej opałowy. Obowiązująca od 2007 roku ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw pozwoliła na kontrolę na każdym etapie dystrybucji – od wytwórcy poprzez magazyny, hurtownie, transport aż po stacje paliwowe.

Jak pokazują wyniki kontroli, w 2008 roku pogorszyła się jakość paliw ciekłych na stacjach benzynowych – **4,2 proc. przebadanych próbek nie spełniało norm** (rok wcześniej było to 1,7 proc.). W przypadku oleju napędowego wymaganiom nie odpowiadało **4,23 proc.** (w 2007 roku – 0,62 proc.), a wlewanej do baków benzyny – **4,18 proc.** przebadanych (rok wcześniej 2,36 proc.). W większości przypadków – 85 proc. – wymagań nie spełniał tylko jeden parametr. **Najczęściej, w oleju napędowym, była to temperatura zapłonu – zbyt wysoka powoduje spadek wydajności pracy silnika i wzrost emisji substancji chemicznych do środowiska, za niska stwarza niebezpieczeństwo wybuchu. W przypadku benzyn dominowała prężność par.** Niedotrzymanie wymagań odnośnie lotności benzyn, tj. składu frakcyjnego i prężności par prowadzi do problemów z uruchomieniem silnika, niebezpieczeństwa zaburzenia pracy, a nawet nagłego unieruchomienia silnika.

Spadek jakości paliw to przede wszystkim wynik zanieczyszczenia benzyny olejem napędowym i odwrotnie, występującego podczas transportowania. Ponadto często paliwa pochodzące z różnych dostaw magazynowane są w tych samych zbiornikach, co prowadzi do mieszania się benzyn o różnym składzie komponentowym, tj. benzyn węglowodorowych z etanolowymi. Może to mieć z kolei wpływ na podwyższoną prężność par. Kontrolerzy IH nie mieli zastrzeżeń do paliw sprawdzanych w województwie: dolnośląskim, lubelskim, lubuskim, opolskim, podlaskim i świętokrzyskim, najwięcej zaś w: zachodniopomorskim (11,36 proc. zakwestionowanych próbek), kujawsko-pomorskim (6,12 proc.) i wielkopolskim (8,75 proc.).

Przeprowadzona w 2008 roku po raz pierwszy w całej Polsce **kontrola jakości gazu LPG wykazała nieprawidłowości w przypadku 5,81 proc. sprawdzonych stacji.** Rok wcześniej prowadzona była jedynie w dziewięciu województwach i to dopiero od sierpnia, a nieprawidłowości dotyczyły 7,9 proc. skontrolowanych stacji. Najwięcej odstępstw od norm jakościowych w roku 2008 stwierdzono w województwie opolskim – 20

proc., żadnych – w kujawsko-pomorskim, małopolskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim. Z kolei podczas sprawdzania gazu LPG w 35 hurtowniach inspektorzy IH zakwestionowali trzy próbki. Rok wcześniej – 11 placówek, a zastrzeżenia dotyczyły czterech próbek, przy czym kontrole prowadzone były od sierpnia jedynie w dziewięciu województwach.

Po raz pierwszy Inspekcja Handlowa sprawdzała **jakość oferowanych na rynku biopaliw ciekłych**. Kontrola przeprowadzona w 11 województwach **wykazała nieprawidłowości w przypadku 10 próbek paliw – 30,3 proc. skontrolowanych**. Łącznie kontrolą objęto 28 stacji i cztery hurtownie.

Inspekcja Handlowa przeprowadziła również **kontrole stacji, na które napłynęły skargi konsumentów, wytypowane przez organy ścigania oraz te, na których w poprzednich latach stwierdzono nieprawidłowości**. Z pobranych 2089 próbek oleju napędowego i benzyny na 1127 stacjach **zakwestionowano 129: 79 oleju napędowego (7,45 proc.) i 50 benzyn (4,86 proc.)**. Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono na stacjach, na których w latach poprzednich kwestionowano jakość oferowanych konsumentom paliw – 20 proc. (w 2007 roku – 17,8 proc.). Najmniej odstępstw od wymagań jakościowych zanotowano w województwie lubelskim (1,75 proc. zakwestionowanych próbek) i łódzkim (1,83 proc.), najwięcej zaś w świętokrzyskim (19,23 proc.) i warmińsko-mazurskim (11,11 proc.).

W hurtowniach, u producentów oraz magazynujących paliwa pobrano łącznie 146 próbek. **Zastrzeżenia inspektorów IH wzbudziło 2,96 proc. próbek benzyny, parametry jakościowe oleju napędowego nie były przekroczone**.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2008 roku **Inspekcja Handlowa skierowała do prokuratur 158 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa**. Dotychczas **wszczęto postępowania w 115 przypadkach**: do sądów skierowano 7 aktów oskarżenia, 27 spraw umorzono m.in. z powodu nie wykrycia sprawcy, braku znamion przestępstwa i znikomej szkodliwości czynu, pozostałe są w toku. Obowiązujące przepisy przewidują surowe sankcje za obrót paliwem złej jakości – grzywnę w wysokości do 1 mln złotych lub karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

IH wydała ponadto 34 decyzje o wycofaniu z obrotu paliw ciekłych niespełniających norm oraz przekazała do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki informacje dotyczące 148 stacji paliw i hurtowni, gdzie stwierdzono naruszenie warunków udzielonych koncesji na obrót paliwami ciekłymi oraz przepisów ustawy prawo energetyczne – w tym dotyczące 46 stacji z kontroli prowadzonej w roku 2007. Prezes URE ma kompetencje do zakazania sprzedaży paliwa tym przedsiębiorcom, którzy naruszają warunki koncesji.

Aktualne listy placówek skontrolowanych przez Inspekcję Handlową dostępne są na stronie internetowej [UOKiK](#).

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przeprowadzono w 2008 roku 120 kontroli paliw w zakresie spełniania określonych przepisami parametrów jakościowych.

Kontrolę przeprowadzono w:

- 58 stacjach paliw, w których pobrano próbki benzyn i olejów napędowych

- 56 stacjach paliw, w których pobrano próbki skroplonego gazu LPG
- 5 hurtowniach, w tym w 4 pobrano próbki benzyn i olejów napędowych, a w 1 próbki skroplonego gazu LPG

Pobrano również próbki z 1 autocysterny z paliwem ciekłym. Łącznie pobrano 149 próbek, w tym:

- 51 próbek benzyny
- 40 próbek oleju napędowego
- 58 próbek gazu LPG

Zakwestionowano jakość paliw w 7 stacjach. Ustalono, że 7 próbek paliw (4 benzyny, 3 oleju napędowego) nie spełniało wymagań określonych przepisami.

Nie kwestionowano jakości pobranych próbek sprężonego gazu LPG. Jakość benzyny kwestionowano z uwagi na niższą liczbę oktanową, co może wywołać spalanie detonacyjne (stukowe), skutkujące zmniejszeniem mocy silnika i zwiększonym zużyciem paliwa.

Natomiast olej napędowy zakwestionowano ze względu na zawyżoną zawartość wody i zaniżoną temperaturę zapłonu (zagrożenie pożarowe w czasie transportu, dystrybucji, przechowywania i stosowania).

W związku z kwestionowaniem jakości paliw do Prokuratur Rejonowych skierowano 7 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstw określonych w art. 31 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Wydano 2 decyzje o wycofaniu z obrotu paliwa wartości 17.141 zł.

Porównując wyniki kontroli paliw ciekłych (benzyn i oleju napędowego) przeprowadzonych w w roku 2008 do wyników kontroli z roku 2007 można stwierdzić, że nastąpiło pogorszenie jakości oferowanego paliwa. W roku 207 kwestionowano paliwa ciekłe w 5,4 % kontrolowanych stacji, a w roku 2008 w 11,3 %.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że w żadnej kontrolowanej stacji i hurtowni, w której kontrolowano gaz LPG, nie kwestionowano jego jakości.

**p.o. Naczelnika Wydziału Prawno-Organizacyjnego
i Ochrony Konsumentów
Natalia Cieślak**